

Barne- og familiedepartementet

Ref.: 21/21

Vår dato: 30.04.2021

Vår saksbehandler/referanse: Tiril Vold Hansen

Krisesentersekretariatets hørings svar – Høring NOU 2020: 14 Ny barnelov

Vi viser til Barne- og familiedepartementets høringsbrev med referanse 21/21, og takker for anledningen til å svare på høringen. Krisesentersekretariatet er en paraplyorganisasjon for krisesentre i Norge, som hvert år møter mange barn i særlig sårbare situasjoner gjennom sitt tilbud. I 2019 hadde omtrent halvparten av alle beboere på krisesenter med seg barn, og det oppholdt seg til sammen 1450 barn på krisesenter.

Krisesentersekretariatet støtter utvalgets forslag om å styrke barnets vern mot vold og videreføre utgangspunktet om avtalefrihet ved samlivsbrudd. Vi er også enige i at det ikke bør oppstilles en anvisning på bevisbedømmelse i loven når domstolen skal bestemme at det ikke skal være samvær.

Krisesentersekretariatet støtter derimot ikke utvalgets flertallsforslag om at flytting innad i landet skal ligge under foreldreansvaret. I dette hørings svaret vil vi redegjøre nærmere for vårt syn vedrørende disse forslagene.

Beskyttelse mot vold

Krisesentersekretariatet er enig med utvalget i at barneloven ikke bør kunne gi noen som helst tvil om at hverken foreldre eller andre omsorgspersoner kan utøve noen som helst former for vold mot barn. Vi støtter derfor utvalgets ordlyd som eksplisitt nevner vold, overgrep og annen hensynsløs atferd og at barnet ikke skal behandles slik at den fysiske eller psykiske helsen blir utsatt for skade eller fare. Det er særs viktig at hensynet til barnets beste understrekes i saker om foreldreansvar og samvær der det er mistanke om at en eller begge foreldre har utsatt barnet for vold.

Foreldreansvar etter samlivsbrudd

Krisesentersekretariatet støtter forslaget om å videreføre utgangspunktet om avtalefrihet ved samlivsbrudd. Vi vil imidlertid understreke behovet for at vilkåret «særlige grunner» som forbehold for idømmelse av felles foreldreansvar tar innover seg komplekse voldsperspektiver. Terskelen for å få fradømt foreldreansvar ligger etter vår mening per i dag uforholdsmessig høyt i saker der en forelder er dømt eller mistenkt for vold.

Nærmere om når det ikke skal være samvær

Krisesentersekretariatet er enig med utvalget i at det ikke bør oppstilles en anvisning på bevisbedømmelse i loven når domstolen skal bestemme at det ikke skal være samvær. Forhold som underbygger påstanden om at barnet eller bostedsforelder utsettes for vold av samværsforelder bør her være tilstrekkelig. Her må både barnets egne utsagn ilegges stor vekt. Det samme bør gjelde utsagt fra bostedsforelder og andre trygge omsorgspersoner eller fagpersonell, som krisesenteransatte.

Krisesentersekretariatets medlemmer har eksempler på at barn tvinges til samvær med voldsutøver, selv om barnet har sagt klart ifra om at dette er noe barnet ikke ønsker grunnet barnets frykt for voldsutøver. Det er gjerne i saker hvor det foreligger besøksforbud mot den voldsutsatte foresatte, men ikke mot barnet. Det å være vitne til vold mot omsorgsgiver er også en form for vold. Forskning viser at dette er traumatiserende for barn. All risiko for vold må tas på den største alvor. Den risikoen skal kunne tilsi at det skal mindre til for at beviskravet er oppfylt.

Rett og plikt til å treffe avgjørelser – flytting innad i landet

Krisesentersekretariatet støtter ikke utvalgets flertallsforslag om at flytting innad i landet skal ligge under foreldreansvaret. Dette vil være svært problematisk og utgjøre både en sikkerhetsrisiko og et pressmiddel i tilfeller der den ene forelder er voldsutøver. I tilfeller der den ene forelder har vært voldelig mot den andre og/eller barnet, vil de utsatte være i en svært sårbar situasjon. Her vil det å kunne flytte vekk kunne være en lettelse. Å måtte ta saken til domstolen først, vil derimot sette dem i en vanskeligere situasjon.

Med hilsen

Krisesentersekretariatet

Daglig leder

Idun Moe Hammersmark

Kommunikasjonsansvarlig

Tiril Vold Hansen